

Diarienummer L12025/00674
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.smf@regeringskansliet.se

Remissyttrande från Mellanskog på SOU 2025:17, Anpassning av svensk rätt till EU:s avskogningsförordning

Mellanskog tackar för möjligheten att lämna synpunkter på utredningen om hur EU:s avskogningsförordning ska införas i svensk rätt. Utredningen har haft ett komplext uppdrag där regelverket både innehåller oklarheter men också syftar till att åtgärda ett problem som inte kan anses vara betydande i Sverige. Nedan följer det som Mellanskog, utifrån familjeskogsbrukets perspektiv, anser vara de viktigaste synpunkterna. Utöver detta ställer sig Mellanskog bakom det yttrande som framförts av LRF skogsägarna.

Om oss...

Mellanskog är en skogsägarförening med 28 700 medlemmar. Vår vision är starkare skogsägare och rikare skogar. Vi verkar för god lönsamhet i det privata skogsbruket och för att säkerställa skogsägarnas brukande- och äganderätt.

Sverige har inget avskogningsproblem

Avskogningsförordningen syftar till att minska avskogning globalt. Men Sverige har ett hållbart skogsbruk, redan starka lagar och gedigen statistik som visar på små förändringar av arealen skogsmark över tid. Därför ser vi det som olyckligt att Sverige får samma krav som länder där skogar faktiskt hotas. Risken för skogsförstörelse i Sverige är låg. Trots det kommer förordningen leda till mer byråkrati och kostnader för svenska skogsägare.

Straffen måste vara rimliga

Utredningen föreslår straff och sanktionsavgifter som Mellanskog anser är för hårda. Förslaget kommer att påverka många företag och personer, särskilt mindre skogsägare med begränsade resurser, som tidigare inte haft den här typen av krav på sig. Både begreppet verksamhetsutövare och vad som räknas som relevant produkt eller råvara är mycket brett. Straffskalan är dessutom mycket sträng, med fängelse upp till åtta år, vilket är en stor skillnad jämfört med exempelvis timmerhandelslagen. Förslaget gör också tidigare tillåtna eller till och med uppmuntrade åtgärder, som att omvandla skog till betesmark, till brottsliga handlingar. Det är både orimligt och skapar en förvirrande situation för skogsägare.

Vi anser att:

- Straff ska bara gälla vid uppsåt eller grov oaktsamhet.
- Artskyddsfrågor bör hanteras i särskilda beslut av Skogsstyrelsen, inte generellt kopplas till förordningen.

Tydlighet i vad som räknas som lag

Det måste vara tydligt vilken svensk lag som ska uppfyllas för att följa regelverken. Det är inte rimligt att verksamhetsutövaren själv ska gissa vad som gäller. Framför allt är det oklart hur artskyddslagstiftningen ska tolkas, vilket skapar osäkerhet för skogsägare.

Mellanskog anser att:

- Endast lagar som är tydliga och direkt kopplade till skogsbruket bör gälla.
- Artskyddsförordningen och miljöprövningsförordningen bör inte räknas som relevant lagstiftning inom förordningens ram.
- Det bör vara möjligt att visa att man följer lagen på ett enkelt och begripligt sätt.

Finansiering av kontroller

Vi stödjer utredarens förslag att de årliga kontrollerna finansieras med statliga medel, inte avgifter. Det är viktigt för att svenska skogsägare inte ska få högre kostnader än nödvändigt.

Sverige är redan ett lågriskland

Eftersom Sverige nu är klassat som ett lågriskland enligt förordningen, behövs inte fler regler för att säkra denna status. Vi ser dock positivt på att Skogsstyrelsen får hjälpa till att klassificera skog och stödja markägare vid behov.

Definitioner behövs i lagen

För att undvika förvirring bör viktiga begrepp som "urskog" och "skogsförstörelse" skrivas in direkt i skogsvårdslagen. Begreppen behöver dessutom definieras ytterligare. Det gör reglerna tydligare och skapar trygghet för markägare och myndigheter.

Avslutningsvis

Mellanskog anser att införandet av förordningen bör göras varsamt. Reglerna måste vara rättssäkra, tydliga och rimliga i sin tillämpning. Lagstiftningen avser att stävja något som i praktiken inte är ett problem i Sverige. Sverige bör därför inte införa hårdare krav än vad EU kräver. Vi vill värna konkurrenskraften för det hållbara svenska familjeskogsbruket.

2025-06-26
Örjan Grönlund
Hållbarhetssamordnare, Mellanskog